

Overeenkomst

Gebiedsgericht samenwerken in Waterpoort 2020 - 2023

Cosun innovation center, Steenbergen
10 oktober 2019

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Overeenkomst gebiedsgericht samenwerken in Waterpoort 2020-2023

Ondergetekenden:

A. Dragende gebiedspartijen

1. Gemeente Bergen op Zoom, in deze vertegenwoordigd door de heer E.M.L. Weys, wethouder Economische Zaken, Cultuur en Sport, verder genoemd 'de gemeente Bergen op Zoom';
2. Gemeente Goeree-Overflakkee, in deze vertegenwoordigd door mevrouw T.C. Both-Verhoeven, wethouder Openbare Werken, Innovatie, Economie, Landbouw en Visserij, verder genoemd 'de gemeente Goeree-Overflakkee';
3. Gemeente Halderberge, in deze vertegenwoordigd door de heer T.C. Melisse, wethouder Economie en Toerisme, verder genoemd 'de gemeente Halderberge';
4. Gemeente Moerdijk, in deze vertegenwoordigd door de heer T.H.R. Zwiers, wethouder Economische Aangelegenheden, verder genoemd 'de gemeente Moerdijk';
5. Gemeente Steenbergen, in deze vertegenwoordigd door mevrouw E.M.J. Prent, wethouder Kerngericht werken, Overheidsparticipatie en Maatschappelijk vastgoed, verder genoemd 'de gemeente Steenbergen';
6. Gemeente Tholen, in deze vertegenwoordigd door de heer F.J.A. Hommel, wethouder Economische Zaken, Toerisme en Recreatie, verder genoemd 'de gemeente Tholen';
7. Provincie Noord-Brabant, in deze vertegenwoordigd door de heer H.J.A. van Merrienboer, gedeputeerde Ruimte en Wonen, verder genoemd 'de provincie Noord-Brabant';
8. Provincie Zeeland, in deze vertegenwoordigd door mevrouw drs. A. Pijpelink, gedeputeerde Water, Natuur en Cultuur, verder genoemd 'de provincie Zeeland';
9. Provincie Zuid-Holland, in deze vertegenwoordigd door de heer mr. ██████████, programmadirecteur Gebiedsprogramma Goeree-Overflakkee, verder genoemd 'de provincie Zuid-Holland';
10. Waterschap Brabantse Delta, in deze vertegenwoordigd door de heer ██████████, lid van het Dagelijks Bestuur, verder genoemd 'waterschap Brabantse Delta';
11. Rijkswaterstaat, regio West-Nederland Zuid, District Zuid, in deze vertegenwoordigd door mevrouw ir. ██████████, directeur Directie Netwerkmanagement Rijkswaterstaat, regio West-Nederland Zuid, verder genoemd 'Rijkswaterstaat';

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

B. Partijen die de doelstellingen en doelen van Waterpoort ondersteunen en bijdragen aan de realisering van initiatieven

12. Stichting Het Noordbrabants Landschap, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], directeur, verder genoemd 'Stichting Het Noordbrabants Landschap';
13. Vereniging Natuurmonumenten in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], Provinciaal Ambassadeur Zeeland en Volkerak, verder genoemd 'Vereniging Natuurmonumenten';
14. Staatsbosbeheer, in deze vertegenwoordigd door mevrouw [REDACTED], Hoofd Staatsbosbeheer Zuidwestelijke Delta, verder genoemd 'Staatsbosbeheer';
15. Stichting Het Zeeuwse Landschap, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED] directeur-bestuurder, verder genoemd 'Stichting Het Zeeuwse Landschap';
16. Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO) in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], lid van het regionaal bestuur West-Brabant, portefeuillehouder Bodem en Water, verder genoemd 'Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO)';
17. Avans Hogeschool, in deze vertegenwoordigd door mevrouw drs. [REDACTED], directeur Avans Ondernemerscentrum verder genoemd 'Avans Hogeschool';
18. Stichting HZ University of Applied Sciences, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED] MSc BA, Voorzitter van het College van Bestuur, verder genoemd 'HZ University of Applied Sciences';
19. Breda University of Applied Sciences, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], director Academy for Tourism en mevrouw D. Dermout, director Academy for Built Environment and Logistics, verder genoemd 'Breda University of Applied Sciences';
20. HAS Hogeschool in deze vertegenwoordigd door de heer drs. [REDACTED] directeur Ontwikkeling HAS Hogeschool, verder genoemd 'HAS Hogeschool';
21. Rabobanken Oosterschelde, Zuidwest-Brabant, Zuid-Hollandse Eilanden en West-Brabant Noord, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], directievoorzitter Rabobank Zuid-Hollandse Eilanden, verder genoemd 'Rabobank';
22. Suiker Unie, in deze vertegenwoordigd door de heer ir. [REDACTED], plantmanager Suiker Unie Dinteloord, verder genoemd 'Suiker Unie'.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

23. Evides Waterbedrijf, in deze vertegenwoordigd door mevrouw ir. [REDACTED], algemeen directeur, verder genoemd 'Evides Waterbedrijf';
24. Brabant Water, in deze vertegenwoordigd door de heer drs. [REDACTED], algemeen directeur, verder genoemd 'Brabant Water';
25. Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid, in deze vertegenwoordigd door mevrouw [REDACTED], directeur regio Zuid, verder genoemd 'Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid';
26. Havenbedrijf Moerdijk, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], directeur, verder genoemd 'Havenbedrijf Moerdijk';
27. Sportvisserij Zuidwest Nederland, in deze vertegenwoordigd door de bestuurders, de heren mr. [REDACTED], verder genoemd 'Sportvisserij Zuidwest-Nederland';
28. Hiswa Vereniging, in deze vertegenwoordigd door mevrouw [REDACTED], Regiomanager Hollandse Plassen, Delta en Rivierengebied, verder genoemd 'Hiswa Vereniging';
29. Koninklijk Nederlands Watersportverbond, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], directeur, verder genoemd 'Koninklijk Nederlands Watersportverbond'.

C. Andere netwerken en samenwerkingsverbanden waarmee wordt afgestemd mogelijk mee wordt samengewerkt

30. Kennisprogramma DuurzaamDoor, in deze vertegenwoordigd door de heer ing. [REDACTED], programma-manager, onderdeel van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, verder genoemd 'Kennisprogramma DuurzaamDoor';
31. Streekorganisatie Brabantse Wal, in deze vertegenwoordigd door mevrouw [REDACTED], bestuurslid, verder genoemd 'Streekorganisatie Brabantse Wal';
32. Regio West-Brabant, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], portefeuillehouder Vrijtijdseconomie, verder genoemd Regio West-Brabant;
33. De in het Waterpoortgebied samenwerkende jachthavens en watersportverenigingen, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], voorzitter van watersportvereniging De Kogge te Tholen, verder genoemd 'samenwerkende jachthavens en watersportverenigingen Waterpoort';
34. Alliantie Zuiderwaterlinie, in deze vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], verder genoemd 'Alliantie Zuiderwaterlinie'.

Verder tezamen genoemd 'Partijen', dan wel ieder afzonderlijk 'Partij'.

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Overwegingen

1. Waterpoort is het gebied dat gelegen is op het grondgebied van zes gemeenten (Bergen op Zoom, Goeree-Overflakkee, Halderberge, Moerdijk, Steenbergen en Tholen) rondom het Volkerak-Zoommeer en raakt derhalve ook de provincies Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland (zie geografische duiding op het voorblad van deze overeenkomst).
2. Dit gebied is enerzijds gelegen in het overgangsgebied van zoet, voedselrijk rivierwater naar zout, voedselarm Deltawater. Anderzijds ligt zij op de gradiënt van de hoge, droge, bosrijke zandgronden naar de lage, natte, weidse kleigronden.
3. Waterpoort is in 2011 vanuit de provincie Noord-Brabant gestart als strategische gebiedsontwikkeling en is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een (provincie)grensoverschrijdende samenwerking tussen publieke partijen, private ondernemingen, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers.
4. Het doel van deze samenwerking is om de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van het gebied te verbeteren, de economische vitaliteit te versterken en de trots en het onderlinge vertrouwen van haar inwoners en ondernemingen te vergroten.
5. Hiertoe worden initiatieven ontplooid, die betrekking hebben op en qua schaal en impact aansluiten bij de relatie tussen stad, water en ommeland. Centraal hierbij staat het creëren van een duurzaam, gezond en verbonden watersysteem.
6. Deze doelen en initiatieven zijn alleen kansrijk als alle Partijen de krachten bundelen en gebruik maken van kwaliteiten en potenties die in het gebied al aanwezig zijn.
7. Het ontstaan en de ontwikkeling van de gebiedssamenwerking Waterpoort is beschreven in een viertal uitgaven: Op zoek naar de bron van Waterpoort (najaar 2010), Dit is Waterpoort (27 juni 2013), Wij zijn Waterpoort (30 juni 2016) en Ik ben Waterpoort (15 november 2018).
8. De gebiedssamenwerking is geformaliseerd in een intentieovereenkomst (2012), een samenwerkingsovereenkomst (2013-2016) en een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst (2016-2019).
9. Door het verstrijken van de termijn van de hernieuwde samenwerkingsovereenkomst is er aanleiding om te overwegen de bestaande gebiedssamenwerking meerjarig te continueren.

Wat maakt Waterpoort uniek

1. Het gebied maakt deel uit van de Zuidwestelijke Delta en kent een iconisch holoceen zeeleipolderlandschap. Dit unieke gebied van uitgestrekte polders, dijken, sloten, kreken, bomerijen en rechte polderwegen is vanaf de 16^e eeuw geleidelijk ontgonnen vanaf de oude pleistocene dekzandgronden van Noord-Brabant. Het boek 'Polders in kaart, Noord-West Brabant 1565 - 1590' van Willem van Ham en Karel Leenders, inclusief bij deze uitgave horende kopieën van de Gastelse Kaart en de Mauritskaart, beschrijven en illustreren dit proces op nauwkeurige wijze.
2. Tegenwoordig kenmerkt het gebied zich door grote open wateren, sluiscomplexen, hoge (voormalige) zeedijken, dammen, gemalen en windmolens. Daarnaast zijn grootschalige landbouwgebieden aanwezig in open polders omzoomd door (beplante) dijken, kreken en

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

rivieren, verdedigingslinies, forten en vestingen. Tenslotte doorsnijden grote transportassen over water, weg, spoor of onder de grond het gebied, met verbindingen naar omvangrijke chemische, logistieke en maritieme industriecomplexen.

3. Waterpoort combineert het beste van Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland. Van open wateren tot bourgondische gastvrijheid en van erfgoed tot afwisselende natuurbeleving. Ook combineert Waterpoort grootschalige agrarische en industriële activiteiten met een fijnmazig netwerk van recreatieve routestructuren en knooppunten voor zowel de recreatieve toerist als de natuurminnende rustzoeker.
4. In de loop van de afgelopen acht jaren is een uitgebreid netwerk gevormd in de driehoek Overheid – Ondernemingen – Burgers. Dit geeft een hechte basis en draagvlak, waarin nieuwe initiatieven eerder en sneller mogelijk worden en de borging in de samenleving hechter is. Waar dit meerwaarde biedt, wordt aan deze driehoek de inbreng van het onderwijs toegevoegd.
5. Door het ontstane vertrouwen in deze Waterpoort-aanpak is in de loop van de jaren een geslaagde vorm van overheids- en burgerparticipatie ontstaan, waardoor effectief meer kan worden bereikt.
6. Enkele voorbeelden van deze Waterpoort-aanpak zijn: de opwaardering van militaire forten van de Zuiderwaterlinie en religieus erfgoed, succesvolle nieuwe pontverbindingen op het Volkerak en op de Brabantse rivieren, de doortrekking van de Roode Vaart door Zevenbergen ten behoeve van een effectieve zoetwatervoorziening voor de gehele regio, de belangstelling van de riviercruisebranche voor Waterpoort, inclusief het vanaf 2020 aanbieden van een gevarieerd excursieprogramma voor cruisepassagiers, gebiedseigen arrangementen tijdens het jaarlijkse Waterpoort-weekend en de toepassing van de Dorpsmolen-systematiek bij de windenergie-opgave langs de Rijksweg A-16.
7. Met de Waterpoort Academy (in 2019 is de 9^e leergang geweest) zijn inmiddels 95 burgers en medewerkers van ondernemingen en overheden opgeleid om hun initiatief via een aangereikte methodiek te starten of te verbreden (inhoudelijk of met meer partners). Ten minste 50% van deze deelnemers blijft daarna actief betrokken bij Waterpoort, bijvoorbeeld via aansluiting bij het Lerend Netwerk. Deze leergang zorgt derhalve voor een verdere vergroting van het draagvlak in het gebied en versterking van het onderlinge netwerk.
8. Voor de jaarlijkse netwerkbijeenkomsten (altijd op markante locaties in het gebied) worden naast de Waterpoort-partners steevast ook raadsleden van de aangesloten gemeenten uitgenodigd. Daarnaast volgen na iedere gemeenteraadsverkiezing informatieve raadspresentaties over Waterpoort om de nieuwe raadsleden vertrouwd te maken met deze gebiedssamenwerking.
9. Waterpoort combineert hiermee een top-down- en bottom-up- tot een middle-up-down-aanpak, waarbij beleids- en gebiedsurgenties worden verbonden en waarmee productieve combinaties tussen de systeemwereld en de leefwereld ontstaan. In bijlage 1 van deze overeenkomst is de Waterpoort-aanpak en de organisatie nader beschreven.
10. De Waterpoort-aanpak sluit aan bij en geeft invulling aan het gedachtengoed van de in 2021 in werking te treden landelijke Omgevingswet.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Toekomstperspectief

Naast de thema's uit de vorige samenwerkingsovereenkomst (de hoofdthema's Water, Deltanatuur/landschap en Erfgoed en de subthema's landbouw, energie en leefbaarheid) wil Waterpoort zich ook nadrukkelijker verbinden met actuele maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie. Telkens wordt daarbij gezocht naar concrete toepassingen op aanwijsbare locaties. Initiatiefnemers hiervoor zijn ondernemingen en burgers, gestimuleerd en gefaciliteerd door de Partijen van Waterpoort. Ook kan elk van deze Partijen fungeren als initiatiefnemer.

In de komende periode wordt met het bestaande netwerk en brede draagvlak gewerkt aan een Panorama Waterpoort, dat de huidige thema's en nieuwe opgaven op zichtbare en gebiedsspecifieke wijze vormgeeft. Dit Panorama vormt aldus een Living Lab, dat recht doet aan de aard en historie van het gebied en rekening houdt met de belangen en wensen van haar burgers.

Doelstellingen voor de komende periode

1. Meerjarige voortzetting van de samenwerking binnen Waterpoort is nodig ter versterking van de economische en sociaaleconomische slagkracht van het gebied. Met deze samenwerkingsovereenkomst spreken Partijen af samen concreet uitvoering te willen geven aan projecten die bijdragen aan natuurbescherming/natuurontwikkeling of een versterking van de regionale vitaliteit tot doel hebben. Hiermee geven Partijen aan mentaal eigenaar te zijn en medeverantwoordelijkheid te nemen voor regie en agendazetting.
2. Met deze samenwerkingsovereenkomst wordt de bestaande netwerk- en samenwerkingsorganisatie van Waterpoort gecontinueerd. Deze zorgt als Next Step voor een Panorama Waterpoort, met projectideeën over concrete en aanwijsbare toepassingen van de gekozen thema's en maatschappelijke opgaven, rekening houdend met de lokale omgeving en de belangen en wensen van haar burgers. De netwerk- en samenwerkingsorganisatie zorgt voor een integrale aanpak, waarbij de Partijen in de regio elkaar versterken in de product- en marktontwikkeling. Het achterliggend streven blijft onverminderd om Waterpoort op de kaart te zetten als een aantrekkelijk verblijfsgebied in een sterke, economisch vitale regio.

Gemeenschappelijke waarden daarbij zijn:

- identiteit van land, water en bewoners waar mogelijk met elkaar verbinden;
- zichtbare, robuuste en productieve relaties aangaan tussen bedrijven, burgers en overheid;
- regionale troeven en economische pijlers duurzaam aan elkaar koppelen;
- het gebied aantrekkelijker, toegankelijker, zichtbaarder en beter beleefbaar maken.

3. Nadrukkelijk wordt in deze periode gezocht naar het duurzaam verbinden van de lokale gemeenschap(pen) aan Waterpoort. Aan participatie via burgerinitiatieven wordt ruimte gegeven en deze worden waar mogelijk ondersteund.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

4. In de uitwerking van deze overeenkomst wordt waar dit relevant is, afstemming en samenwerking gezocht met andere samenwerkingsverbanden, initiatieven en netwerken. Voorbeelden hiervan zijn: NLDelta, Zuidwestelijke Delta, Geopark Schelde Delta, Groene Cirkels, Waterkring-West, Erfgoedlijn Goeree-Overflakkee, diverse Landschapstafels, Alliantie Oosterschelde, Samenwerkingsverband Getij Grevelingen en Dutch Delta Cruiseport.
5. De gebiedsorganisatie is een samenwerking tussen overheden, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties en de omgeving. Deze leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle Partijen. In de loop van 2023 besluiten Partijen over een continuering van deze gebiedssamenwerking na afloop van de termijn van deze overeenkomst.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Komen overeen:

1. Gebiedsgericht werken binnen Waterpoort

1.1. Partijen werken binnen Waterpoort samen aan het versterken van de combinatie van een netwerkorganisatie en een uitvoeringsorganisatie die nieuwe projecten genereert;

1.2. Partijen stimuleren de (door)ontwikkeling van de kansen binnen de thema's Water, Deltanatuur/landschap en Erfgoed, de subthema's Landbouw, Energie en Leefbaarheid en de hiermee verbonden maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie, met als doel te komen tot concrete uitvoering van projecten die een belangrijke bijdrage leveren aan een sterke en economisch vitale regio.

2. Organisatie

2.1 Het gebiedsgericht werken in Waterpoort steunt op beweging en inspiratie, gebaseerd op persoonlijke betrokkenheid. De borging en verantwoording liggen bij de deelnemende organisaties;

2.2. De structuur van de gebiedssamenwerking Waterpoort is licht, flexibel en fluïde;

2.3. Partijen bepalen koers en stemmen af in een Bestuurlijke Initiatiefgroep, een Bestuurlijk Overleg en een Ambtelijk Ondersteuningsteam gecombineerd met een Lerend Netwerk;

2.4. De Bestuurlijke Initiatiefgroep wordt gevormd door bestuurlijke vertegenwoordigers van de 'kernen rond het water', namelijk: de gemeenten Bergen op Zoom, Goeree-Overflakkee, Halderberge, Moerdijk, Steenbergen en Tholen, en waterschap Brabantse Delta. Als ambassadeurs van Waterpoort geven de bestuurders in de Initiatiefgroep het proces richting en vaart. De Initiatiefgroep komt vier à vijf keer per jaar bijeen en staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De leden van het Ondersteuningsteam (zie 2.6.) zijn waarnemend lid en dragen zorg voor het secretariaat van dit overleg;

2.5. Het Bestuurlijk Overleg wordt gevormd door de leden van de Bestuurlijke Initiatiefgroep en de vertegenwoordigers van de andere Partijen die deze samenwerkingsovereenkomst mede hebben ondertekend. De taak van het Bestuurlijk Overleg is het geven van bestuurlijk draagvlak voor de ontwikkeling van de gebiedssamenwerking Waterpoort en het voorbereiden van de beslissing over de voortzetting van Waterpoort na 2023. Het Bestuurlijk Overleg bepaalt haar eigen werkwijze. De voorzitter van het Bestuurlijk Overleg is de betrokken gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant. Het Bestuurlijk Overleg komt maximaal twee keer per jaar bijeen;

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

2.6. Het Ambtelijk Ondersteuningsteam bestaat uit ambtelijke ondersteuning van de betrokken gemeenten en provincies, waterschap Brabantse Delta, de terreinbeheerders en de ZLTO. Afhankelijk van de te bespreken onderwerpen, worden tijdig vertegenwoordigers van de andere Waterpoort-partners hiervoor uitgenodigd. Het team heeft als hoofdtak de relatie tussen de Initiatiefgroep en het gebiedsgericht werken productief te versterken. Het Ondersteuningsteam komt 4-6 keer per jaar bijeen.

2.7. Het Lerend Netwerk bestaat uit een aantal deelnemers van de Waterpoort Academy. Zij hebben aangegeven zich extra en zichtbaar te willen inzetten om het gedachtengoed van Waterpoort in hun directe omgeving actief uit te dragen. Het Lerend Netwerk draagt bij aan de instandhouding en verbreding van de samenwerking in het Waterpoort-gebied.

2.8. Een nadere beschrijving van het gebiedsgericht samenwerken in Waterpoort is opgenomen in bijlage 1.

3. Kaders en randvoorwaarden

3.1. De kosten van het Bestuurlijk Overleg, de Bestuurlijke Initiatiefgroep en het Ondersteuningsteam worden gedragen door de afzonderlijke Partijen;

3.2. Partijen stellen hiervoor voldoende bestuurlijke en ambtelijke capaciteit ter beschikking en brengen bij elkaar geen kosten in rekening;

3.3. Voor het ter beschikking stellen van vergaderlocaties, catering, expertise en andere faciliteiten geldt dezelfde regeling als onder punt 3.2 genoemd;

3.4. Per 1 januari 2020 dragen de zeven Partijen van de Bestuurlijke Initiatiefgroep, de provincies Zeeland en Zuid-Holland en Rijkswaterstaat gedurende de looptijd van deze overeenkomst jaarlijks ieder € 10.000,- bij aan de procesmiddelen voor de gebiedsontwikkeling Waterpoort. De jaarlijkse bijdragen worden overgemaakt naar de provincie Noord-Brabant, die hiervoor een afzonderlijk fonds instelt. De provincie Noord-Brabant draagt zelf jaarlijks €100.000 bij, beheert dit fonds en staat garant voor de beschikbaarheid van de ingelegde middelen. Voor de kalenderjaren 2020, 2021, 2022 en 2023 beschikt Waterpoort zodoende over € 200.000,- per jaar aan procesmiddelen.

3.5. Het procesgeld wordt op basis van een vooraf jaarlijks vastgestelde begroting besteed aan onder meer de kosten voor het onafhankelijke voorzitterschap van de Bestuurlijke Initiatiefgroep, inhuur van procesbegeleiding (social innovation, ontwerpcapaciteit, kennismakelaar), de organisatie van de Waterpoort Academy, de kosten voor de cursussen Gastheerschap, ateliers, conferenties en evenementen, communicatie(-uitingen) en onderhoud/hosting website, maar ook om projecten en initiatieven met een regionale betekenis een duwtje in de rug te geven;

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

3.6. Aanvullend op de bijdragen van de Partijen genoemd onder 3.4 kunnen andere deelnemende Partijen aan de voorbereiding en realisering van projecten bijdragen, zowel financieel als door de inzet van expertise en menskracht of via de beschikbaarstelling van ruimten of andere faciliteiten;

3.7. Partijen spannen zich in om het gebiedsgericht samenwerken binnen Waterpoort ook na afloop van de looptijd van deze samenwerkingsovereenkomst te continueren;

4. Jaarlijkse evaluatie en go-/no go-beslissing

Partijen spreken af de resultaten van Waterpoort jaarlijks in het Bestuurlijk Overleg te evalueren. Medio 2023 zal het Bestuurlijk Overleg op basis van de resultaten van de afgelopen jaren een go-/no go-beslissing nemen. Deze beslissing kan als advies dienen voor de afzonderlijke Partijen om te komen tot een interne besluitvorming over de voortzetting van de gebiedsgerichte samenwerking in Waterpoort na 2023.

Mocht de voorbereiding van de go-/no go-beslissing over voortzetting van de samenwerking (door welke oorzaak dan ook) langer duren dan, rekening houdend met de interne besluitvorming door de afzonderlijke Partijen, was voorzien, dan kan het Bestuurlijk Overleg uiterlijk medio 2023 eenmalig besluiten tot een verlenging van de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst met maximaal 1 jaar.

5. Geschil

5.1. Partijen spannen zich in om te voorkomen dat er geschillen ontstaan en om ontstane geschillen ter zake van de uitleg of uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst zo snel mogelijk bestuurlijk op te lossen;

5.2. De in deze samenwerkingsovereenkomst neergelegde afspraken zijn inspanningsverplichtingen en niet in rechte afdwingbaar, met uitzondering van het bepaalde in de artikelen 3.4 en 3.5 van deze overeenkomst.

6. Looptijd samenwerkingsovereenkomst

Deze samenwerkingsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2020 en geldt tot en met 31 december 2023, dan wel tot en met de overeengekomen datum in het verlengingsbesluit, genoemd in artikel 4 van deze overeenkomst.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

7. Toetreding derden

7.1. De samenwerkingsovereenkomst staat open voor toetreding door nieuwe partijen;

7.2. Toetreding geschiedt door goedkeuring van het Bestuurlijk Overleg en een schriftelijke mededeling aan alle deelnemende Partijen.

8. Tussentijdse opzegging Partijen

8.1. Partijen kunnen tussentijds eenzijdig de samenwerkingsovereenkomst opzeggen;

8.2. Alvorens tot opzegging over te gaan treedt de betrokken Partij eerst in overleg met de andere Partijen teneinde te verkennen of de voorgenomen opzegging kan worden vermeden;

8.3. Opzegging geschiedt door een schriftelijke mededeling aan alle deelnemende Partijen, met inachtneming van een opzegtermijn van 8 weken.

9. Wijziging overeenkomst

9.1. Wijziging van deze samenwerkingsovereenkomst kan uitsluitend geschieden indien Partijen daartoe unaniem besluiten;

9.2. Besluiten over wijzigingen in deze samenwerkingsovereenkomst, daaronder de bijlage begrepen, dienen schriftelijk aan alle Partijen te worden bevestigd.

10. Overige

Deze samenwerkingsovereenkomst bevat één bijlage vermeld in artikel 2.8. Deze bijlage maakt integraal onderdeel uit van de samenwerkingsovereenkomst.

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Ondertekend in enkelvoud op 10 oktober 2019:

....., gemeente Bergen op Zoom

....., gemeente Goeree-Overflakkee

....., gemeente Halderberge

....., gemeente Moerdijk

....., gemeente Steenbergen

....., gemeente Tholen

....., Provincie Noord-Brabant

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

....., Provincie Zeeland

....., Provincie Zuid-Holland

....., Waterschap Brabantse Delta

....., Rijkswaterstaat

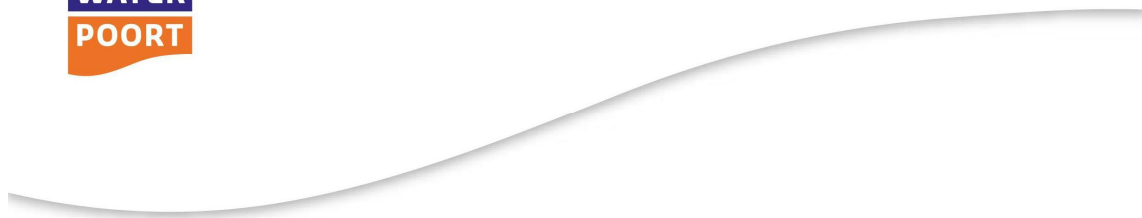
....., Stichting Het Noordbrabants Landschap

....., Vereniging Natuurmonumenten

....., Staatsbosbeheer

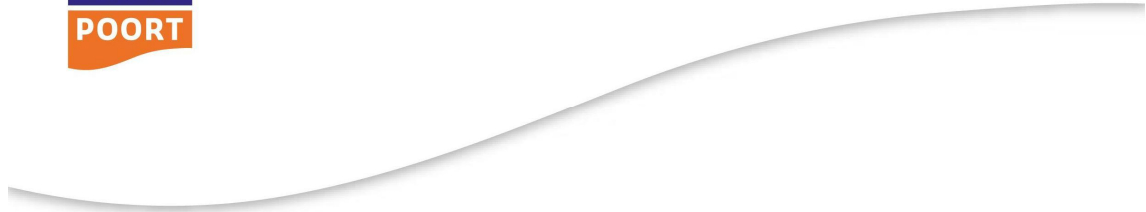

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

....., Stichting Het Zeeuwse Landschap

....., Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO)

....., Avans Hogeschool

....., HZ University of Applied Sciences

....., Breda University of Applied Sciences

....., HAS Hogeschool

....., Rabobank

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

....., Suiker Unie

....., Evides Waterbedrijf

....., Brabant Water

....., Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid

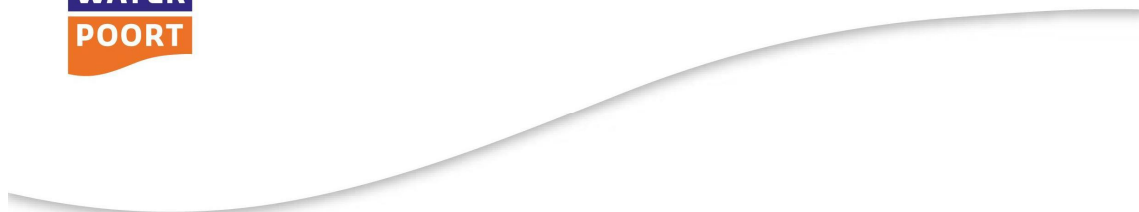
....., Havenbedrijf Moerdijk

....., Sportvisserij Zuidwest-Nederland

....., Hiswa Vereniging

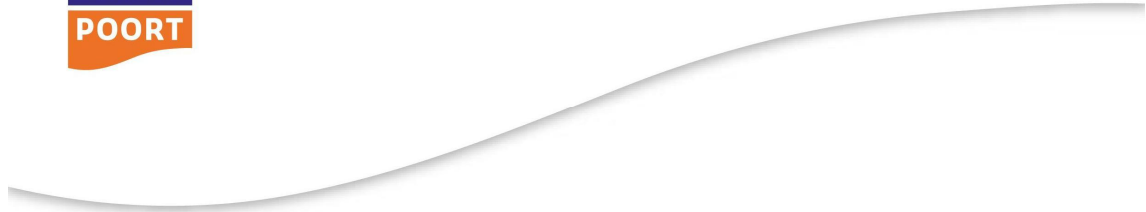

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

....., Koninklijk Nederlands Watersportverbond

....., Kennisprogramma DuurzaamDoor

....., Streekorganisatie Brabantse Wal

....., Regio West-Brabant

....., Samenwerkende jachthavens en watersportverenigingen in Waterpoort

....., Alliantie Zuiderwaterlinie

Cosun innovation center, Steenberg, 10 oktober 2019

**Een grenzeloze samenwerking op de
overgang van water en land.**

Een grenzeloze samenwerking op de overgang van water en land.

Bijlage

Bijlage 1 Gebiedsgericht samenwerken in Waterpoort